

SCHUIVEN IN DE BLOKKAST

(Blad 11)

Men kan de mogelijkheid om een venster te bedienen, zowel langs elektrische als langs mechanische weg afhankelijk maken van de stand van andere, in dezelfde post aanwezige vensters. Doel

De elektrische afhankelijkheid wordt gevormd met behulp van afzetcontacten.

De mechanische afhankelijkheid kan op verschillende manieren tot stand worden gebracht, nl.:

1e door middel van de reeds besproken koppeling van de drukhefbomen,

2e met behulp van schuiven in de blokkast,

3e in de linialenkast, waarop de blokkast eventueel is geplaatst. Deze methode zal bij de behandeling van de linialenkasten worden besproken.

Het kenmerkend verschil tussen de elektrische en de mechanische afhankelijkheid is, dat bij de eerste alleen de wederzijdse ketens gesloten of verbroken worden, doch de mogelijkheid om de blokknoppen van de vensters te drukken ongewijzigd blijft (waardoor ontijdig contacten kunnen worden omgesteld), terwijl bij de mechanische afhankelijkheid juist deze bedienbaarheid van de blokknoppen beïnvloed wordt en hierdoor het gesloten of verbroken houden van stroomketens.

De eisen bepalen dus, welke methode toegepast moet worden.

De afhankelijkheid door middel van koppeling van drukhefbomen of met behulp van schuiven kan alleen tot stand gebracht worden, indien de betrokken vensters in dezelfde blokkast zijn geplaatst; de koppeling in de linialenkast daarentegen kan ook tot stand worden gebracht, indien de vensters zich in verschillende blokkasten bevinden. Natuurlijk moeten deze blokkasten dan op dezelfde linialenkast (of op aan elkaar gekoppelde) zijn geplaatst.

(Ter toelichting diene, dat linialenkast en blokkast niet altijd eenzelfde aantal velden behoeven te bezitten. Op één linialenkast kan dus meer dan één blokkast geplaatst zijn.)

Vroeger werden de schuiven vaker toegepast dan tegenwoordig. Er waren wel blokkasten waarin er zich zes bevonden. Hiervan waren er dan drie achter en drie vóór de ondersluitpennen aangebracht. De oorzaak van dit veelvuldig gebruik was gelegen in het feit, dat vaak blokkasten werden gebruikt, die niet op een linialenkast waren geplaatst. De mechanische afhankelijkheid moest dus wel in de blokkast tot stand gebracht worden.

Tegenwoordig zijn de meeste blokkasten op linialenkasten geplaatst. Hierdoor is het gebruik van schuiven in de blokkast aanzienlijk verminderd. Slechts in enkele gevallen worden zij nog toegepast.

Op blad 11 is een schuif afgebeeld, zoals bij blokstelsel C wordt gebruikt. Indien hierbij één van de er op werkende vensters geblokt is, is het andere on-

bedienbaar geworden. (De vorm van de gleuven is natuurlijk afhankelijk van de gestelde eisen.) De schuif (1) glijdt in bronzen stoeltjes (2) en wordt ondersteund door ringen (3), die om de vierkant afgewerkte ondersluitpennen van de vensters zijn geschoven.

Constructie

In de stoeltjes wordt de schuif dus niet ondersteund. De constructie voorkomt het kromdrukken van de schuif, indien getracht zou worden een venster te blokken, dat door de schuif onbedienbaar gemaakt is.

Aan de ondersluitpen van de betrokken vensters zijn pennen (4) aangebracht, die door de gleuven in de schuif glijden, wanneer het venster gedrukt of vrijgemaakt wordt.

Bij de bepaling van de vorm van deze gleuven houde men de beweging van de ondersluitpennen van de vensters goed voor ogen.

De aanwezigheid van een schuif maakt, dat aan het er op werkend venster één contact minder geplaatst kan worden dan normaal.

Waarborgen de sleuven door hun vorm niet de eindstanden van de schuif, dan moet deze van een veer worden voorzien, daar anders de kans bestaat, dat de sleuven onder de pennen wegtrillen. Ook ter verkrijging van een gewenste schuifbeweging kan het toepassen van een veer nodig zijn. Het verdient dan aanbeveling deze op soortgelijke wijze aan te brengen als bij linialen in linialenkasten wel het geval is (zie Nokkenalbum, blad 35).

Aangifte in
blokschema

In fig. 3 is de aangifte van de schuif in een blokschema weergegeven.